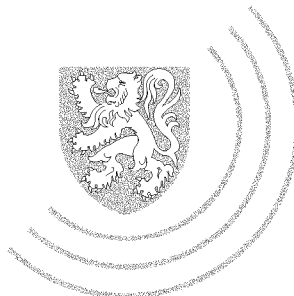

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

4 november 1998

BELEIDSBRIEF

Leefmilieu, Natuur, Landinrichting en Landschappen

Beleidsprioriteiten 1998-1999

ingediend door de heer Theo Kelchtermans,
Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

INHOUD

	Blz.
– Inleiding	3
– Thema's	4
1. Milieuvergunningenbeleid	4
2. Afval voorkomen	4
3. Integraal waterbeheer	5
4. Natuur, bos en groen	8
5. Mestbeleid	11
6. Zuivere lucht	13
– Instrumenten	15
– Kosten en financiering	17
– Resoluties	18

INLEIDING

In deze beleidsbrief worden de belangrijkste MINA-beleidslijnen voor het komende jaar 1999 bondig toegelicht. Zij vinden een vertaling in het voorliggende ontwerp van begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1999.

Ook kaderen ze in het geheel van de MINA-meerjarenbeleidsplanning zoals deze in het MINA-plan 2 zijn uiteengezet. Bedoeld MINA-plan 2 heeft betrekking op de planperiode 1997-2001 en werd op 11 juli 1997 door de Vlaamse regering goedgekeurd.

De beleidslijnen voor het jaar 1999 zijn meer volledig en meer in detail uiteengezet in het ontwerp-milieujaarprogramma 1999. Om reden van bondigheid is de beleidsbrief daarom beperkt gehouden tot een samenvattend overzicht van de voor 1999 voorgenomen activiteiten en maatregelen, zowel inzake milieu en natuur als inzake de inrichting van het landelijke gebied en de landschappen. Uit dit beperkt overzicht mag derhalve niet afgeleid worden dat andere belangrijke aspecten, die in deze beleidsbrief minder of niet aan bod komen, niet de nodige aandacht in het beleid zouden krijgen.

Verschillende van de beleidslijnen hebben tegelijkertijd betrekking op meerdere acties uit het MINA-plan 2 en het milieujaarprogramma 1999. Omwille van de leesbaarheid wordt bij de toelichting van deze beleidslijnen niet meer verwezen naar deze overeenkomstige actiepunten.

T H E M A ' S

1° MILIEUVERGUNNINGENBELEID

Ingevolge recente EG-richtlijnen (integrale preventie, MER, risico's voor zware ongevallen) dringt zich een wijziging op zowel van titel I als van titel II van het VLAREM.

Titel I van het VLAREM, en inzonderheid de VLAREM-indelingslijst, zal tevens worden aangepast in het licht van de voorstellen gedaan door de Commissie Evaluatie van de Milieu-uitvoeringsreglementering (CEM).

Zo zullen de grondwatervergunningen in de VLAREM-procedure worden geïntegreerd. Ook zullen luchthavens vergunningsplichtig worden gesteld.

Bedoeld ontwerp-besluit werd op 13 juli 1998 door de Vlaamse regering reeds principieel goedgekeurd.

Titel II van het VLAREM zal tevens worden aangepast aan de evolutie van de beste beschikbare technieken op basis van de voorstellen, gedaan door de technische subcommissies en werkgroepen ad hoc, werkzaam in de schoot van de afdeling Milieuvergunningen van de AMINAL.

Zo zal o.m. een dioxinenorm voor bepaalde industrieën worden opgenomen. De milieuvoorwaarden voor zwembaden zullen lichtjes worden aangepast. Ook zullen milieuvoorwaarden worden toegevoegd voor de nieuwe ingedeelde inrichtingen zoals grondwaterwinningen.

Ten slotte zal - overeenkomstig de suggesties van de in opdracht van de Vlaamse regering door Anderson Consulting gedane studie - het milieuvergunningendecreet van 28 juni 1985 zo worden gewijzigd dat de adviserende overheidsorganen niet meer beroep zullen kunnen aantekenen tegen beslissingen getroffen in eerste aanleg.

2° AFVAL VOORKOMEN

Het voorkomen van afval blijft de eerste prioriteit van het Vlaamse afvalstoffenbeleid. De uitbouw van een permanent Vlaams preventiesteunpunt moet dit beleid een bijkomende impuls geven. De realisatie van dit preventiesteunpunt zal gebaseerd zijn op de resultaten van het proefproject dat op dit ogenblik loopt. Aan de provincies en gemeenten zal de mogelijkheid geboden worden om een beroep te doen op dit preventiesteunpunt om nieuwe stimulansen en campagnes inzake voorkoming van afval op te zetten. Om de consument verder aan te moedigen afval te vermijden zullen in 1999 nieuwe preventiecampagnes gevoerd worden. Voor de ondersteuning van preventiemaatregelen in KMO-bedrijven zijn de PRESTI 2- en PRESTI-3-programma's in volle uitvoering. Een vierde programma is in voorbereiding en zal gericht zijn op het op gang brengen van de steunverlening aan lokale samenwerkingsverbanden van bedrijfsgebonden organisaties. In 1999 zullen ook enkele proefprojecten inzake integraal ketenbeheer operationeel zijn.

Op 19 december 1997 werd het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001 goedgekeurd. Dit plan is ondertussen in uitvoering. De aanzet zal gegeven worden tot een brede maatschappelijke discussie over de beste beschikbare technieken inzake de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Het plan voorziet immers dat nog een beslissing moet genomen over de realisatie van bijkomend 350.000 ton verwerkingscapaciteit. Het moratorium gedurende twee jaar op de bouw van nieuwe, traditionele verbrandingsovens moet een stimulans betekenen voor het onderzoek naar nieuwe verwerkingstechnieken voor huishoudelijke afvalstoffen en vergelijkbaar bedrijfsafval.

Daarnaast zijn nog twee andere sectorale uitvoeringsplannen in voorbereiding, met name het Uitvoeringsplan organisch afval, in opvolging van het Uitvoeringsplan GFT- en groenafval, en het Uitvoeringsplan gescheiden inzameling bedrijfsafval KMO's. De voorbereiding zal einde 1998 afgerond worden, zodat in 1999 de decretaal voorziene goedkeuringsprocedure kan lopen.

Het VLAREA, het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer, werd op 17 december 1997 goedgekeurd. Hierin worden onder meer de voorwaarden vastgelegd waarbij bepaalde afvalstoffen als secundaire grondstof kunnen gebruikt worden. De toevoeging van nieuwe afvalstoffen op de lijst van potentiële secundaire grondstoffen wordt continu verdergezet.

In het VLAREA wordt ook de aanvaardingsplicht voor een aantal categorieën afvalstoffen ingevoerd. Voor papier en karton en voor batterijen en accu's is de aanvaardingsplicht reeds in voege. Voor afgedankte voertuigen, afvalbanden en wit- en bruingoed geldt zij vanaf 1 juli 1999. Verschillende sectoren hebben gekozen voor een milieubeleidsovereenkomst voor de praktische uitwerking van hun aanvaardingsplicht. Voor papierafval werden reeds twee milieubeleidsovereenkomsten gesloten. Voor de andere categorieën zijn de onderhandelingen over het sluiten van dergelijke overeenkomst reeds afgerond of lopende. Er zal aangegeven worden hoe de producentenverantwoordelijkheid kan uitgebreid worden naar andere producten of productgroepen, bijvoorbeeld afgewerkte olie.

3° INTEGRAAL WATERBEHEER

Het is de bedoeling verder gestalte te geven aan een Vlaams integraal waterbeheer. Vertrekkend van het voorontwerp van decreet Bocken werd reeds een voorontwerp van decreet water uitgewerkt.

Verder werden de bestaande wetten en decreten die betrekking hebben op water geïntegreerd. Ten slotte werd maximaal rekening gehouden met de specifieke situaties in het Vlaamse Gewest, als ook met de doelstellingen van de in voorbereiding zijnde Europese kaderrichtlijn water.

De overstromingen van 14 en 15 september 1998 hebben een aantal zwakkere plaatsen in het Vlaamse watersysteem aangetoond. Het is dan ook nodig om een aantal reeds aangekondigde maatregelen, vanuit een integrale visie, versneld uit te werken.

Het urgentieprogramma van de onbevaarbare waterlopen categorie 1 zal doorgelicht en bijgestuurd worden. In 1999 zullen de meest urgente werken uitgevoerd worden.

De vicieuze cirkel tussen verdroging en overstromingen moet worden doorbroken. Prioritaire aandacht zal daarom gaan naar het opvangen van hemelwater in bekkens en hemelwateropvangputten voor nuttig hergebruik, het langer ophouden van neerslagwater in de bovenstromen van waterlopen zodat het kan infiltreren in de bodem, het heraanleggen van grachten en het hermeanderen van waterlopen, het herwaarderen van alluviale vlaktes als overstromingszones. Onvermijdelijk komt hierbij ook het bodemgebruik in het vizier. Zo hebben bv. bossen, in tegenstelling tot bebouwde oppervlakten, een hoger infiltratievermogen.

a) integraal waterbekken

Het voorontwerpdecreet Water voorziet een integrale benadering van héél de waterproblematiek; zowel de oppervlaktewaterkwaliteit als de oppervlaktewaterkwantiteit, het grondwater en de watervoorziening. Met dit decreet kunnen er de komende jaren nieuwe impulsen worden gegeven aan het te voeren waterbeleid. Dit alles moet uiteindelijk leiden tot de ontwikkeling en instandhouding van evenwichtige waterhuishoudkundige systemen.

Er wordt een duidelijke organisatiestructuur en planning van het integraal waterbeheer voorzien met de invoering van het waterbeleidsplan, de bekkenbeheerplannen en de bekkenjaarprogramma's. Hierbij zal de rol van het Vlaams Integraal Wateroverleg Comité (VIWC) doorslaggevend zijn. Op het niveau van de rivierbekkens zullen het vooral de bekkencomités zijn die het waterbeleid moeten schragen.

Verder wordt het gecoördineerd beleid met betrekking tot de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging volledig geïntegreerd.

Bijzondere aandacht werd ook gegeven aan de bestrijding van de diffuse waterverontreiniging: hiertoe wordt de mogelijkheid gegeven aan de Vlaamse regering om het gebruik van bepaalde producten, voorwerpen of stoffen onder bepaalde omstandigheden te beperken of verbieden.

Het grondwater is een onderdeel van een watersysteem. Grondwater is een belangrijke natuurlijke rijkdom zowel als grondstof voor de industrie en de landbouw als voor de productie van voor menselijke consumptie bestemd water. Het beleid blijft erop gericht een duurzaam gebruik van het grondwater veilig te stellen door ervoor te zorgen dat de voeding van het grondwater in de infiltratiegebieden gevrijwaard blijft (hoofdzakelijk afhankelijk van het bodemgebruik), dat verontreiniging vermeden wordt en dat de onttrekkingen in evenwicht blijven met de voeding (evenwichtige waterbalans). Naast basiskwaliteits- en kwantiteitsnormen die algemeen gelden voor al het grondwater, kunnen specifieke functie-afhankelijke kwaliteits- en kwantiteitsnormen vooropgesteld worden. Om de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater te bewaken, dienen meetnetten uitgebouwd en onderhouden te worden.

Een belangrijke schakel in het integraal waterbeheer wordt gevormd door de watervoorziening. De vraag naar meer water kan niet eindeloos voldaan worden en het is

dan ook nodig dat aan de zijde van de behoeftes aan water een duidelijk duurzaam gebruik, dat afgestemd is op het aanbod van water binnen elk rivierbekken, nagestreefd wordt. Diversificatie van het aanbod van water en verstandig gebruik is een must om aan de behoeftes te kunnen blijven voldoen. Met deze titel worden nieuwe instrumenten aangereikt, die een nieuwe dynamiek kunnen teweegbrengen, zodat de watervoorziening zich ten volle kan inschakelen in het integraal waterbeheer.

b) watervoorziening

Zoals reeds aangekondigd in de beleidsbrief van 1998 heeft inmiddels een studiesyndicaat Water de mogelijkheden voor de realisatie van één waterfactuur en het samengaan tussen watervoorziening en waterzuivering onderzocht. In haar eindverslag koos het studiesyndicaat unaniem voor één globale waterfactuur. Om de toenadering tussen de watervoorziening en de waterzuivering te bewerkstelligen werd een tweesporige piste voorgesteld:

- 1) de waterbedrijven sluiten een beheersovereenkomst af met het Vlaamse gewest over o.m. de kostenstructuur, de medewerking inzake de afvalwaterheffing, de éénvormige waterfactuur, de jaarlijkse facturatie, de mogelijke synergieën tussen rioolwaterzuivering en watervoorziening, de maatregelen ter bevordering van rationeel drinkwatergebruik, het beheer en de financiering van de grote waterbouwkundige werken,
- 2) de oprichting van een Vlaams Coördinatiecomité Watervoorziening, dat de Vlaamse regering adviseert over de inhoud en de opvolging van de beheersovereenkomsten, problemen bij grenscorrecties, problemen bij gebiedsoverschrijdende investeringen, modaliteiten voor het gebruik van andere watertypes dan grond- en oppervlaktewater door de waterbedrijven, de uitwerking en coördinatie van stimulerende maatregelen op het vlak van rationeel drinkwatergebruik.

Watervoorziening vormt een belangrijke schakel in het tot stand brengen van een op integraal waterbeheer gebaseerd beleid. De beheersovereenkomst en het Vlaams Coördinatiecomité Watervoorziening vormen belangrijke instrumenten voor de inschakeling van de watervoorziening in het integraal waterbeheer. Om die reden werden beide instrumenten opgenomen in het nieuwe voorstel van decreet integraal waterbeheer.

De voorbereiding van de beheersovereenkomst met de watermaatschappijen zal een belangrijk agendapunt voor 1999 zijn. Het éénvormig waterverkoopreglement alsook één waterfactuur zullen hier deel van uitmaken.

c) verdere uitvoering van het Rio-project.

Met de goedkeuring van het subsidiëringsbesluit voor gemeentelijke rioleringen werd begin 1996 een vernieuwd rioleringsbeleid op sporen gezet. Vanaf 1998 werden, om een planmatige aanpak te verzekeren, de rioleringsprojecten opgenomen in een rollend vijftienjarenprogramma. Het subsidiëringsprogramma gemeentelijke rioleringen 1999-2003 werd op 29 juni 1998 goedgekeurd. Ook het eerste subsidiëringsprogramma voor de bouw van zes kleinschalige waterzuiveringsinstallaties werd in 1998 goedgekeurd.

De actualisatie van deze subsidiëringsprogramma's, wat moet resulteren in het rollend programma 2000-2004 voor de aanleg van rioleringen en de bouw van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties, is momenteel in voorbereiding.

De rioleringen van het subsidiëringsprogramma's 1996, 1997 zijn inmiddels in ontwerp of in uitvoering. Uit een evaluatie van deze dossiers blijkt dat de behoefte bij de gemeenten veel groter is dan het budget voorzien op het Minafonds. Jaarlijks dienen omwille van de budgettaire beperking, dossiers die aan de criteria van het subsidiëringsbesluit voldoen, te worden doorgeschoven naar een volgend jaar.

In tegenstelling tot de rioleringsdossiers van het programma 1996 werden in 1997 door de gemeenten veel meer gescheiden of semi-gescheiden stelsels voor subsidie ingediend. Vooral het aandeel van semi-gescheiden stelsel, namelijk het behoud van de bestaande grachten of de aanleg van een regenwaterleiding waar mogelijk, nam in 1997 sterk toe. Verder blijkt dat vooral de gemeenten in de provincie Limburg, Antwerpen en Oost-Vlaanderen grote inspanningen leveren om hun rioleringsnetwerk verder uit te bouwen.

In 1999 zal het vernieuwd rioleringsbeleid onverminderd worden verder gezet en zullen de stimulansen om te komen tot een gezonde waterhuishouding worden versterkt door :

- het budget voor de aanleg van gescheiden rioleringsstelsels te verhogen ;
- de herwaardering van het grachtenstelsel financieel te ondersteunen ;
- regenretentie- of infiltratiebekken, aangelegd onder openbare parkings- of pleinen, te subsidiëren ;
- de aanleg van regenwaterput of infiltratiebed bij particulieren te subsidiëren ;
- de randvoorzieningen aan overstorten te verbeteren.

Tevens zal de code van goede praktijk worden doorgelicht en zo nodig aangepast aan de visie van integraal waterbeheer maximaal te vertalen bij de verdere uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur. Voor de gezinnen zal informatie op maat worden uitgewerkt over de mogelijkheden om drinkwater te besparen door een regenwaterput of infiltratiebed te bouwen en een handleiding voor de aanleg van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie.

4° NATUUR, BOS en GROEN

A. Invulling van het Natuurdecreet

Uitvoeringsbesluiten

Het eerste uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering van 23.07.98 van het decreet van 21.10.97 betreffende het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu is verschenen in het Belgisch Staatsblad van 10.09.98.

In dit besluit krijgen 4 belangrijke aspecten hun uitwerking.

Dit geldt voor :

- 1° de afbakeningsprocedure van VEN en IVON ;
- 2° de invoering van het voorkooprecht door de VLM, conform art. 37 van het natuurdecreet ;
- 3° de procedure voor de natuurinrichting ;
- 4° het instellen van de natuurvergunning en de invulling van een reeks horizontale maatregelen.

Door dit uitvoeringsbesluit werd een eerste belangrijke stap gezet bij de implementatie van het natuurdecreet.

De omzendbrief bij deze uitvoeringsbesluiten en voornamelijk bij de invulling van de natuurvergunning m.b.t. het wijzigen van vegetatie en kleine landschapselementen en het instellen van een verbod tot vegetatiewijziging voor een reeks belangrijke biotopen, die tevens de omzendbrief van 28/01/97 vervangt, is afgerond.

Door dit uitvoeringsbesluit kan nu onmiddellijk werk worden gemaakt van :

- a) de afbakening van VEN en IVON ;
- b) de aanpak van de natuurinrichtingsprojecten ;
- c) het aankoopbeleid via het voorkooprecht.

Een tweede trein uitvoeringsbesluiten zal voor eind 1999 aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Het gaat met name over de :

- de erkenning van de Regionale Landschappen;
- de aankoopsubsidiering en de erkenning van natuurreservaten;
- vastlegging van de criteria van het Natuurrapport en het Natuurbeleidsplan.

Daarnaast is het essentieel dat het besluit m.b.t. de beheersovereenkomsten in uitvoering op de E.U. – verordening 2078 voor eind 1998 afgerond wordt.

Een derde trein uitvoeringsbesluiten met ondermeer de aanpak van de Natuurrichtplannen, de Code van goede Natuurpraktijk, de verdere uitwerking van de horizontale maatregelen zal in de loop van 1999 aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Implementatie van het beleid.

a. afbakening VEN en IVON

Conform de procedure voorzien in het uitvoeringsbesluit en de aanpak voorzien in de beleidsbrief 1998 zal onmiddellijk een aanvang gemaakt worden met de afbakening van het VEN, conform artikel 21 van het natuurdecreet.

Een exacte timing en een plan van aanpak zal binnenkort via een mededeling aan de Vlaamse regering worden verduidelijkt.

In de loop van dit najaar zal de procedure dan ingezet worden voor een eerste reeks en dit voor de Kustduinen en voor één gewestplan per provincie.

De vooropgestelde timing en taakstelling zoals aangegeven in de beleidsbrief van 1998 voor de afbakening van het VEN, blijft behouden.

b. Natuurinrichtingsprojecten

In april 1999 zullen een zes-tal natuurinrichtingsprojecten voor instelling worden voorgelegd, verspreid over de provincies. Hiertoe wordt momenteel een onderzoek naar de haalbaarheid van natuurinrichting uitgevoerd in het Turnhouts-Vennengebied (provincie Antwerpen) en de Latemse Meersen (provincie Oost-Vlaanderen). In elke provincie wordt onderhandeld rond een project 'verkorte procedure'.

Om de instelling van een volgende reeks projecten voor te bereiden, is momenteel reeds het onderzoek naar de haalbaarheid gestart in de Dijlevallei ten zuiden van Leuven, in de West-Vlaamse Scheldemeersen en in de Molse Nete. In de loop van 1999 zullen een aantal bijkomende onderzoeken naar de haalbaarheid worden aangevat.

c. Natuurrapport 1998

Het eerste Natuurrapport conform art. 10 van het Natuurdecreet wordt afgerond, waarbij een onderbouwde basis beschikbaar komt voor het soortenbeleid (met de rode lijsten) voor de verschillende soorten groepen, maar ook een onderbouwde zeldzaam index van de verschillende biotopen in Vlaanderen beschikbaar komt. Hierdoor komt ook een Rode lijst beschikbaar voor biotopen. Dit wordt de basis voor een onderbouwd beleid voor soortenbeschermingsplannen en een beleid m.b.t. Natuurdoeltypen mogelijk.

In dit kader is het belangrijk dat de actualisatie van de biologische waarderingskaart, nu voor de gebieden buiten de groene bestemmingen, wordt voortgezet.

d. Ontwerp Uitvoeringsplan "Natuurbeleid"

Conform art. 11 van het decreet zal een ontwerp-uitvoeringsplan worden opgemaakt waarbij het gebiedsgericht beleid en het soortenbeleid, voor de Rode lijst soorten en de soorten die betrekking hebben op de Vogel- en Habitatrichtlijn, een eerste prioriteit krijgen. Hierbij zal ook ingegaan worden op de bijzondere milieukwaliteit die vereist is voor de instandhouding van de prioritaire en kwetsbare ecosysteemtypes. Daarenboven zal i.f.v. de meekoppeling van zowel het gebiedsgericht beleid als natuurinrichting bijzondere aandacht besteed worden aan de meekoppeling van natuurgebieden met de bezorgdheden van integraal waterbeheer en meer in het bijzonder de mogelijkheden voor het vergroten van de natuurlijke komberging en de retentie van de afvoer.

e. Horizontale maatregelen/Stand Still

De horizontale maatregelen met ondermeer het principe van de stand-still en het behoud van de natuur zowel kwantitatief als kwalitatief is een belangrijke beleidslijn ontwikkeld in het decreet. Hieraan wordt ten dele al nadere uitvoering gegeven in het besluit van 23 juli 1998.

In de loop van 1999 zal verder gestalte gegeven worden aan dit principe waardoor het mogelijk moet worden dat bij de invulling van andere beleidssectoren zoals landinrichting, waterbeleid, enz... per saldo duurzaamheid van de natuur buiten de specifieke natuurgebieden qua kwantiteit en kwaliteit wordt gegarandeerd.

B. Lange termijnplanning bosbouw en actieplan

In uitvoering van het bosdecreet zal het Lange Termijnplan Bosbouw en het Actieplan Bosbouw gefinaliseerd worden, waardoor nieuwe impulsen gegeven worden aan het kwalitatief en kwantitatief behoud van het bosareaal, de versterking van de ecologische en maatschappelijke functie vervulling van de bossen.

M.b.t. de sociale functie van de bossen zal het toegankelijkheidsbesluit worden herzien.

5° MESTBELEID

Artikel 14, § 5 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen stelt dat de bemestingsnormen die vanaf 1 januari 1999 van toepassing zullen zijn decretaal moeten worden bepaald na evaluatie en op voorstel van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek.

Artikel 14, § 5, tweede lid voorziet dat bij ontstentenis van de decretale vaststelling van bemestingsnormen voor de periode vanaf 1 januari 1999, de huidige bemestingsnormen elk jaar met 6 kg worden verminderd tot ze de waarde hebben bereikt van de indicatieve eindbemestingsnormen. Voor de totale stikstofbemestingsnorm voor maïs bv. zou aldus een overgangstermijn van meer dan 8 jaar nodig zijn om te evolueren van 325 kg N (norm 1998) tot 275 kg N (indicatieve eindnorm voorzien in artikel 14, § 6 van het decreet).

Op basis van de resultaten van de inmiddels door de Stuurgroep gedane evaluatie wordt een aanpassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen vooropgesteld die in hoofdzaak stoelt op **tien - krachtlijnen**.

1° Invoering van een perceelsgewijze controleerbare algemene norm

Volgens de EG-richtlijn 91/676/EEG van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen moet inzonderheid de bemesting dermate gebeuren dat de grenswaarde van 50 mg nitraat/l in grond- en oppervlaktewater niet wordt overschreden.

2° Wetenschappelijk onderbouwde uitscheidings- en bemestingsnormen

In de schoot van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek hebben een groep van wetenschappers uitscheidings- en eindbemestingsnormen vastgelegd.

3° Keuzemogelijkheid voor forfaitaire of reële benadering

Centraal en dwingend blijft uiteraard het bereiken van de algemene norm, bedoeld in artikel 13bis, zoals die ook is gesteld door de EG-richtlijn 91/676/EEG van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, met name :

- de waterverontreiniging die wordt veroorzaakt of
teweeggebracht door nitraten uit agrarische bronnen te verminderen,
- en
- verdere verontreiniging van dien aard te voorkomen.

4° Mogelijkheid tot afsluiten van milieubeleidsovereenkomsten

Met het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten is er een wettelijk instrument voorhanden waarmee representatieve organisaties van ondernemingen op basis van vrijwilligheid een akkoord met de overheid kunnen sluiten "met het doel milieuverontreiniging te voorkomen, de gevolgen ervan te beperken of weg te nemen of een doelmatig milieubeheer te bevorderen".

5° Gebiedsgerichte verscherpingen

Er wordt een gebiedsgericht beleid geconcretiseerd vanuit vier invalshoeken :

- a) bescherming van grond- en oppervlaktewater tegen agrarische verontreiniging ;
- b) behoud en ontwikkeling van ecologische waarden binnen waardevolle agrarische gebieden ;
- c) bescherming en ontwikkeling van natuur binnen ;
- d) bescherming van bodem tegen fosfaatverzadiging.

6° Positieve discriminatie voor kleinere bedrijven

De notie "gezinsveeteeltbedrijf" wordt niet langer gehandhaafd omdat deze in de nieuwe benadering niet meer relevant is.

7° Stand-still

8° Overgangsregeling

Van meet-af-aan werd in het Meststoffendecreet uitgegaan van een realistische overgangstermijn vooraleer de eindbemestingsnormen van kracht zouden worden. In het huidige decreet is voorzien dat deze overgangstermijn zou lopen tot 1 oktober 2002 (art. 14, § 5).

9° Heffingen

Het decreetontwerp voorziet, naar analogie met de toepassing van het principe "de vervuiler betaalt" in andere milieucompartimenten, **meerdere soorten van heffingen**.

10° Vergoedingen

6° ZUIVERE LUCHT

a) Verdunning van de ozonlaag

De te nemen maatregelen bestaan uit enerzijds het vermijden van het gebruik van ozonafbrekende stoffen in nieuwe toepassingen en anderzijds de beperking van de emissie van ozonafbrekende stoffen uit bestaande toepassingen.

Nieuwe toepassingen zullen onder impuls van de technische vooruitgang en een strengere internationale wetgeving op de markt komen. De ontwikkeling van een informatiesysteem over de mogelijkheden om ozonafbrekende stoffen te vervangen, zal Vlaanderen in staat stellen zich beter voor te bereiden op de latere implementatie van deze internationale verplichtingen.

Voor industriële toepassingen wordt een aanpassing van de bestaande reglementering voorbereid waarbij in 1999 andere toepassingen dan koelinstallaties in overleg zullen worden uitgewerkt. Door milieu-inspectie zal in 1999 een gerichte campagne worden gevoerd over het gebruik en de afvoer van ozonafbrekende stoffen.

b) Verandering van het klimaat door broeikaseffect

Het beleid wordt afgestemd op de wettelijk bindende reductiedoelstellingen zoals die worden opgelegd in het protocol van Kyoto en dit in overleg met de federale overheid en de gewesten. De Kyoto-engagementen betekenen voor Vlaanderen een werkelijke emissiereductie ten opzichte van de normale evolutie van 25 à 30 %. Vermits broeikasgasemissies voor een groot deel afkomstig zijn van het verbruik van fossiele brandstoffen zal een substantiële reductie van dit verbruik nodig zijn. Het zwaartepunt in 1999 zal dan ook liggen om in overleg met de bevoegde administraties te komen tot de

meest efficiënte maatregelen, zoals opgenomen in het CO2/REG-beleidsplan en deze acties effectief uit te voeren.

c) Verontreiniging door fotochemische stoffen

In het MINAplan 2 werd een set van maatregelen opgenomen om de reductiedoelstellingen uit het protocol van Genève te bereiken. Door de emissiegrenswaarden, opgenomen in titel II van het VLAREM, dienen in 1999 deze reductiedoelstellingen te worden gehaald. Uit de recente Europese cijfers blijkt dat bijkomende maatregelen moeten worden genomen. In 1999 zal enerzijds een grondige evaluatie van de voorgestelde emissiereducties worden gemaakt, anderzijds zal de inventarisatie van de VOS-emissies worden verbeterd.

De maatregelen rond het beperken van VOS-emissie bij het gebruik van huishoudelijke producten zullen in het kader van het Belgische Ozon-actieplan met de federale overheid worden besproken. Het uitwerken van een reglementering voor de beperking van de VOS-uitstoot bij op- en overslagactiviteiten zal plaatsvinden in het kader van CEM-commissie. De milieu-inbreng in diverse initiatieven op het vlak van mobiliteit zal worden vergroot.

d) Verzuring

In het vijfde Milieu-actieprogramma van de EU wordt o.m. als langetermijndoelstelling "geen overschrijding van kritische lasten en depositieniveau's" beoogd. Om dit te bereiken ontwikkelde de Europese Commissie een coherente (kosten-effectieve) strategie ter bestrijding van verzuring. Het ontwerp stelt vergaande reducties voor met een belangrijke economische impact. In 1999 zal een grondige evaluatie van de impact van de voor Vlaanderen voorgestelde maatregelen en reducties in overleg met de doelgroepen worden doorgevoerd.

I N S T R U M E N T E N

In de loop van 1998 werden in samenspraak met bevoegde administraties de voorontwerpdecreten *milieu- en veiligheidsrapportering* (mer en vr), *handhaving* en *integraal waterbeheer* voorbereid. De voorstellen van de interuniversitaire commissie voor hervorming van het milieurecht (Commissie Bocken), de reeds uitgebrachte adviezen van de SERV en de MINA-Raad, de conclusies van de commissie evaluatie uitvoeringsreglementering (CEM-commissie) en de richtlijnen van de Europese Unie, vormden hierbij de uitgangspunten. Op basis van het advies van de SERV en de MINA-Raad zullen deze decreten worden gefinaliseerd, zodat ze begin 1999 kunnen worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Met het *mer- en vr-decreet* worden de huidige procedures efficiënter gemaakt door het voorzien van vaste termijnen en een kwaliteitscontrole van de rapporten. Tevens wordt een vooroverleg tussen de betrokkenen ingebouwd. Dit moet leiden tot een verhoging van de rechtszekerheid voor de exploitant en een verhoging van de bruikbaarheid van het mer en vr-rapport bij de uitreiking van de milieuvergunning. Ook wordt het principe van de milieueffectrapportering voor plannen en programma's ingevoerd.

Tussen de federale overheid en de gewesten wordt een *samenwerkingsakkoord betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken*, voorbereid. Met dit samenwerkingsakkoord en het vr-decreet zal de Europese Seveso-richtlijn worden geïmplementeerd. Het veiligheidsrapport opgemaakt in het kader van de milieuvergunningaanvraag (opgenomen in vr-decreet), zal de basis vormen voor de rapportering en de verdere opvolging hiervan in samenwerking met de federale overheid.

De handhaving van heel de milieuwetgeving (water, bodem, afval, lucht, natuurbescherming, landschappen, bosbeheer, jacht, visvangst,...) wordt met het ontwerpdecreet gebundeld in één milieustrafboek. Door deze bundeling wordt méér eenduidigheid gecreëerd, zowel bij de uitoefening van het toezicht als bij de toe te passen sancties. Belangrijke krachtlijnen in het *ontwerpdecreet handhaving* zijn preventie, de ontwikkeling van een beleid m.b.t. handhaving, een bewaking van de efficiëntie van het handhavingsbeleid, de juridische garanties voor de rechten van de verdediging, de invoering van een strafmaat naargelang de ernst en de aard van de milieuovertreding,... Over de bepalingen met betrekking tot strafsancities wordt het overleg met de federale minister van justitie opgestart.

Naar aanleiding van de opmaak van het eerste milieubeleidsplan en de milieujaarprogramma's blijken enkele aanpassingen van het *decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid* noodzakelijk. Het betreft :

- de afstemming van de timing voor de opmaak van milieurapporten op de vijfjaarlijkse cyclus voor de opmaak van milieubeleidsplannen en de jaarlijkse bijsturing via de milieujaarprogramma's ;
- een duidelijkere afbakening van de opdrachten van het gewestelijk milieuoverleg (GMO) bij de opmaak en bewaking van de milieubeleidsplanning ;
- een vereenvoudiging door de afstemming van de procedure van milieubeleidsplanning op de procedure van de opmaak van het ruimtelijk structuurplan en de vaststelling van het ontwerp MINAplan door de Vlaamse regering, voordat het openbaar onderzoek wordt gestart.

Deze beperkte aanpassing van het decreet zal nog in 1998 worden voorgelegd aan de Vlaamse regering zodat in 1999 in het Vlaams Parlement een globale bespreking over de milieubeleidsplanning en de sectorale uitvoeringsplannen kan worden gehouden.

KOSTEN EN FINANCIERING

Voor 1999 bevat de leefmilieubegroting kredieten voor een totaalbedrag van 22.578,0 mln frank ; 22.402,2 mln frank hiervan staat op de DAB Mina-fonds. Ten opzichte van 1998 is dat een stijging met ongeveer 1.200 mln frank. Deze stijging werd verwezenlijkt zonder de eigen inkomsten van het Mina-fonds, met name de milieuheffingen, op te trekken en komt bijgevolg volledig ten laste van de algemene middelen. Dit is volledig in overeenstemming met de resolutie omtrent de financiering van het milieubeleid die het Vlaamse Parlement op 25 juli 1997 goedkeurde en waarin gesteld werd dat de totale druk van de milieuheffingen tot het jaar 2000 constant moest worden gehouden, in het kader van de door de bevolking en de bedrijven gewenste zekerheid en voorspelbaarheid van de heffingen.

De belangrijkste stijging komt uiteraard op rekening van Aquafin, dat gestaag werkt aan de uitvoering van de opgedragen programma's. Verder wordt een bijkomende inspanning gedaan voor de uitbouw van de verschillende milieu-VOI's en krijgt het Instituut voor Natuurbehoud de noodzakelijke middelen om de biologische waarderingskaart af te werken en een rapport over de toestand van de natuur voor te bereiden.

Eveneens in uitvoering van voormelde resolutie wordt werk gemaakt van de uitwerking van een langetermijnvisie op de financiering van het milieubeleid, die het kader moet uittekenen waarbinnen alle eventuele latere verhogingen van de milieuheffingen moeten worden gesitueerd.

RESOLUTIES

Titel	Genomen acties
Met reden omklede motie tot besluit van de op 14 mei 1996 door de heer Johan Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams Minister van Leefmilieu en Tewerkstelling over maatregelen om het gebruik van schadelijke bestrijdingsmiddelen te beperken	In uitvoering van actie 32 van het MINAplan 2 wordt een kwalitatief en kwantitatief reductieprogramma voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen opgemaakt en uitgevoerd. Via de milieujaarprogramma's wordt de uitvoering hiervan opgevolgd en jaarlijks gerapporteerd aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. De Interministeriële Conferentie Leefmilieu keurde op 4 juni 1996 een eerste set van gemeenschappelijke maatregelen goed (VR/96/16.07/DOC.0575)
Met reden omklede motie tot besluit van de op 23 oktober 1997 door de heer Bruno Tobback in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams Minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het SERV-rapport betreffende de sociale gevolgen van de nieuwe maatregelen inzake waterheffing en waterprijs.	Naar aanleiding hiervan werd het studiesyndicaat water opgericht. De conclusies van de studiesyndicaat werden vertaald in het voorontwerpdecreet integraal waterbeheer (VR/98/14.07/BisDOC.0636)
Resolutie betreffende de voortgangsbewaking van de Rio-conferentie en de uitvoering van Agenda 21	Duurzame ontwikkeling zoals verwoord in Agenda 21 is de basis voor heel het milieubeleid. Concrete doelstellingen en acties werden bijkomend opgenomen in het MINAplan 2. Via de milieujaarprogramma's wordt de uitvoering hiervan opgevolgd en jaarlijks gerapporteerd aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.
Resolutie betreffende maatregelen om de lichtvervuiling te beperken	Een Vlaams urgentieplan werd goedgekeurd door de Vlaamse regering (VR/97/1612/DOC/1143). De geplande acties zijn uitgevoerd of in uitvoering.
Resolutie betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer, aangenomen door het Vlaams Parlement op 14 mei 1997.	Een urgentieprogramma werd goedgekeurd door de Vlaamse regering (VR/97/1612/DOC/1142). De acties zijn opgenomen in het MINAplan 2. Via de milieujaarprogramma's wordt de uitvoering hiervan opgevolgd en jaarlijks gerapporteerd aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.
Resolutie betreffende de verzoening van de behoeften aan energie en aan zuivere lucht in onze maatschappij, aangenomen door het Vlaams Parlement op 10 juli 1997.	De maatregelen met betrekking tot milieu werden opgenomen in het MINAplan 2. Via de milieujaarprogramma's wordt de uitvoering hiervan opgevolgd en jaarlijks gerapporteerd aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.